

คำแปลข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ของอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไน ดารุสซาราม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในฐานะประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (จากนี้จะเรียกรวมกันว่า “อาเซียน” หรือ “ประเทศสมาชิกอาเซียน”);

ตระหนักถึง วัตถุประสงค์ของกรอบความตกลงอาเซียนด้านบริการ (จากนี้จะเรียกว่า AFAS) ซึ่งจะเป็น การเสริมสร้างความร่วมมือด้านบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ความสามารถในการแข่งขัน สร้างความหลากหลายด้านความสามารถในการผลิต และการให้และ กระจายการบริการของผู้ให้บริการของตนระหว่างอาเซียนและนอกอาเซียน และเพื่อเปิดเสรีการค้า บริการโดยขยายทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างของการเปิดเสรีให้เกินไปกว่าที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ ผูกพันไว้ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (จากนี้จะเรียกว่า “GATS”) โดยมุ่งหวังให้เกิด การค้าบริการอย่างเสรี;

รับทราบถึง วิสัยทัศน์ของอาเซียนปี 2020 ในการเป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการพัฒนาอย่างมีพลวัต ซึ่งได้ ประกาศในวันที่ 14 มิถุนายน 1997 โดยกำหนดอาเซียนเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและ สามารถแข่งขันในตลาดโลกในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย

- การเปิดเสรีเรื่องสินค้า บริการและการลงทุน
- การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมและการลดปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำหา รายได้ของประเทศอาเซียน
- ความมีเสถียรภาพทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

รับทราบถึง ข้อ 5 ของ AFAS ระบุว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอาจยอมรับ การศึกษาหรือประสบการณ์ที่ ได้รับ เงื่อนไขที่บรรลู่ และ ใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ออกให้ ในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น เพื่อ วัตถุประสงค์ของการอนุญาตหรือรับรองผู้ให้บริการ;

รับทราบถึง ผลการตัดสินใจในแถลงการณ์บาหลีซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียนที่จัด ขึ้นในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งเรียกร้องให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (จากนี้จะเรียกว่า “MRA”) ด้าน คุณสมบัติในบริการด้านวิชาชีพหลักภายในปี ค.ศ. 2008 เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย อย่างเสรีสำหรับ นักวิชาชีพ/แรงงานชำนาญการ/ผู้มีความสามารถพิเศษ ในอาเซียน; และ

ปรารถนา ที่จะให้ MRA สาขาวิชาชีพทันตแพทย์ สร้างความเข้มแข็งแก่ความสามารถด้านวิชาชีพโดย ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และแลกเปลี่ยนความชำนาญ ประสบการณ์ และ แนว ปฏิบัติที่ดีที่สุด ที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของประเทศสมาชิกอาเซียน;

จึงได้ตกลง ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ของอาเซียน (จากนี้จะเรียกว่า “ข้อตกลงฯ”) ดังต่อไปนี้:

ข้อ 1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของข้อตกลงฯ คือ:

- 1.1 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การเคลื่อนย้ายทันตแพทย์ภายในประเทศสมาชิกอาเซียน;
- 1.2 เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความชำนาญเรื่องมาตรฐานและคุณสมบัติ ;
- 1.3 เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการให้บริการวิชาชีพทันตแพทย์ที่ดีที่สุด
- 1.4 เพื่อเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาและการฝึกฝนของทันตแพทย์

ข้อ 2 นิยามและขอบเขต

สำหรับในข้อตกลงฯ เว้นเสียแต่ในบริบทได้กำหนดเป็นอื่น:

- 2.1 **ทันตแพทย์** หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ผ่านการทดสอบเพื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตแพทย์และได้รับการประเมินโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ และขึ้นทะเบียนและ/หรือได้รับใบอนุญาตสำหรับการประกอบวิชาชีพดังกล่าวจากหน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ของประเทศแหล่งกำเนิด (Country of Origin) นั้น ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติทางด้านเทคนิค จริยธรรม และกฎหมาย ที่จะประกอบวิชาชีพทันตแพทย์
- 2.2 **ทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง** หมายถึง ทันตแพทย์ที่ผ่านการทดสอบเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและได้รับการประเมินโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ และขึ้นทะเบียนและ/หรือได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากหน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ของประเทศแหล่งกำเนิด
- 2.3 **ทันตแพทย์ต่างชาติ** หมายถึง ทันตแพทย์และทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่มีสัญชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนและได้ขึ้นทะเบียนและ/หรือได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศแหล่งกำเนิด และมาสมัครขอขึ้นทะเบียน และ/หรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับ
- 2.4 **การขึ้นทะเบียน** หมายถึง การขอขึ้นทะเบียนและ/หรือการขอใบรับรองและ/หรือการขอรับใบอนุญาตของทันตแพทย์ภายในขอบเขตการดูแล หรือหมายถึงการออกไปรับรองหรือใบอนุญาตให้ทันตแพทย์ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศแหล่งกำเนิดและ/หรือประเทศผู้รับ
- 2.5 **ประเทศแหล่งกำเนิด** หมายถึง ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมที่ทันตแพทย์มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ ซึ่งยังมีผลในปัจจุบัน

- 2.6 ประเทศผู้รับ หมายถึง ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมที่ทันตแพทย์ต่างชาติมาขอขึ้นทะเบียน และ/หรือขอรับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์
- 2.7 หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิก ให้มีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ซึ่งมีรายชื่อที่ระบุต่อไปนี้

คณะกรรมการกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์	บรูไน ดารุสซาราม
ทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข	กัมพูชา
ทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข	อินโดนีเซีย
กระทรวงสาธารณสุข	ลาว
ทันตแพทยสภา	มาเลเซีย
ทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข	พม่า
คณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพและคณะกรรมการกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์	ฟิลิปปินส์
ทันตแพทยสภาและคณะกรรมการกำกับดูแลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข	สิงคโปร์
กระทรวงสาธารณสุข	ไทย
	เวียดนาม

- 2.8 กฎระเบียบภายใน หมายถึง กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบาย เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ซึ่งออกโดยหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) และ/หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) หมายถึง วิธีการใด ๆ ก็ตามที่สมาชิกวิชาชีพทันตแพทย์ใช้เพื่อการคงไว้ ปรับปรุง หรือพัฒนา ความรู้ ทักษะ และผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาชีพ

ข้อ 3

การยอมรับ, คุณสมบัติ, และ สิทธิของทันตแพทย์ต่างชาติ

3.1 คุณสมบัติในการเป็นทันตแพทย์ต่างชาติ

ทันตแพทย์ต่างชาติสามารถขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับ เพื่อเข้าไปประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศนั้นได้ โดยต้องเป็นไปตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ทันตแพทย์ต่างชาติต้อง:

- 3.1.1 สำเร็จการศึกษาวิชาชีพทันตแพทย์ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศผู้รับ;
- 3.1.2 จดทะเบียน และ/หรือได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด ที่ยังมีผลในปัจจุบัน;
- 3.1.3 มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพทันตแพทย์ไม่น้อยกว่า 5 ปีต่อเนื่องในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต ;

- 3.1.4 ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศ แหล่งกำเนิดในระดับที่น่าพอใจ;
- 3.1.5 ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศ แหล่งกำเนิดว่าไม่มีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้าน เทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณ ระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ทั้งใน ประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่น ๆ เท่าที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) รับประทาน;
- 3.1.6 แจ้งให้ทราบว่า ไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ยังค้างอยู่ใน ประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่น และ;
- 3.1.7 มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องประเทศผู้รับเห็นสมควรในการกำหนดคุณสมบัติของการขอขึ้นทะเบียน และ/หรือ ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์

3.2 สิทธิของทันตแพทย์ต่างชาติ

- ทันตแพทย์ต่างชาติซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในข้อบท 3.1 มีสิทธิในการเข้าไปประกอบ วิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับได้

3.3 หน้าที่ของทันตแพทย์ต่างชาติ

ทันตแพทย์ต่างชาติที่จดทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์จากประเทศผู้รับ

- ต้องต้องปฏิบัติตามสอดคล้องตามกฎระเบียบภายในและเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้:

- 3.3.1 หลักปฏิบัติวิชาชีพและจรรยาบรรณทันตแพทย์ที่มีและใช้บังคับโดยผู้มีอำนาจกำกับดูแล ด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศแหล่งกำเนิด;
- 3.3.2 กฎระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ภายในของประเทศผู้รับ;
- 3.3.3 ข้อกำหนดใด ๆ สำหรับโครงการประกันความเสียหายในประเทศผู้รับ;
- 3.3.4 วัฒนธรรมและประเพณีนิยมในประเทศผู้รับ

ข้อ 4

หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA)

4.1 ภายใต้กฎระเบียบภายในประเทศ หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศ ผู้รับมีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้:

- 4.1.1 ประเมินคุณสมบัติและประสบการณ์ของทันตแพทย์ต่างชาติ;
- 4.1.2 กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีการประเมินสำหรับการขึ้นทะเบียน;
- 4.1.3 ขึ้นทะเบียน และ/หรือออกใบอนุญาตให้ทันตแพทย์ต่างชาติในการเข้ามารวมการประกอบ วิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับ;

- 4.1.4 ติดตามตรวจสอบและประเมินการประกอบวิชาชีพของทันตแพทย์ต่างชาติที่ได้จดทะเบียน และ/หรือได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ เพื่อให้แน่ใจว่าทันตแพทย์ต่างชาติปฏิบัติสอดคล้องกับหลักปฏิบัติด้านวิชาชีพและจรรยาบรรณทันตแพทย์ของประเทศผู้รับ และ;
- 4.1.5 มีวิธีการหรือมาตรการที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการกับทันตแพทย์ต่างชาติที่ได้จดทะเบียน และ/หรือได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ แต่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติด้านวิชาชีพและจรรยาบรรณทันตแพทย์ของประเทศผู้รับ

ข้อ 5

สิทธิในการกำกับดูแล

ข้อตกลงฯ จะต้องไม่ลด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิทธิ และอำนาจหน้าที่ของประเทศสมาชิกอาเซียน หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการกำกับดูแลและควบคุมทันตแพทย์และการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกอาเซียนควรที่จะบริหารอำนาจในการกำกับดูแลอย่างสมเหตุสมผล และไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคเกินความจำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์

ข้อ 6

คณะกรรมการประสานงานด้านวิชาชีพทันตแพทย์อาเซียน (AJCCD)

6.1 คณะกรรมการประสานงานด้านวิชาชีพทันตแพทย์อาเซียน (AJCCD) จะต้องประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศไม่เกิน 2 คน และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้:

- 6.1.1 อำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามข้อตกลงฯ โดยการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน และการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการดำเนินการตามข้อตกลงฯ;
- 6.1.2 ส่งเสริมประเทศสมาชิกอาเซียนในการกำหนดมาตรฐานสำหรับกลไกและขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินการตามข้อตกลงฯ;
- 6.1.3 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันทางด้านกฎหมาย แนวปฏิบัติ และการพัฒนาต่างๆ สำหรับการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในภูมิภาค โดยสอดคล้องกับมาตรฐานภูมิภาคและ/หรือสากลที่มีอยู่;
- 6.1.4 พัฒนาระบบการสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเมื่อมีความจำเป็น;
- 6.1.5 ทบทวนข้อตกลงยอมรับร่วมทุกๆ 5 ปี หรือเร็วกว่านั้นหากมีความจำเป็น และ;
- 6.1.6 กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงฯ ฉบับนี้

6.2 คณะกรรมการประสานงานด้านวิชาชีพทันตแพทย์อาเซียน (AJCCD) จะต้องกำหนดกลไกเพื่อปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จ

ข้อ 7

ข้อยกเว้นร่วมกัน

- 7.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วม ยอมรับว่าข้อตกลงใด ๆ ซึ่งอาจจะให้การยกเว้นจากการประเมินเพิ่มเติมโดยผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศผู้รับ อาจสามารถมีขึ้นได้ก็เฉพาะด้วยการมีส่วนร่วมและยอมรับของผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) เท่านั้น
- 7.2 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วม รับทราบว่าผู้มีอำนาจในการขึ้นทะเบียนหรืออนุญาต มีความรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะปกป้องสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และสวัสดิภาพของสังคมภายในขอบเขตการดูแล และอาจเรียกร้องให้ทันตแพทย์ต่างชาติที่ต้องการสิทธิในการประกอบวิชาชีพในประเทศผู้รับ ทำการยื่นการประเมินเพิ่มเติมได้
- 7.3 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วม พิจารณาเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการประเมินดังกล่าวควรเป็นการสร้างความมั่นใจในระดับที่เพียงพอต่อผู้ที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องว่าทันตแพทย์ต่างชาติผู้นั้น:
- 7.3.1 มีทักษะที่จำเป็นและความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ ไม่ว่าจะทั่วไปหรือเฉพาะทาง ที่สามารถนำมาใช้ได้ในประเทศผู้รับได้;
- 7.3.2 เข้าใจหลักการทั่วไปของข้อประพฤติ จรรยาบรรณ และมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับ และได้แสดงถึงความสามารถในการใช้หลักการดังกล่าวในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับ;
- 7.3.3 มีความคุ้นเคยกับกฎระเบียบภายในต่าง ๆ ที่มีในประเทศผู้รับ

ข้อ 8

การระงับข้อพิพาท

- 8.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วม ต้องพยายามหาความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการตีความ และการนำมาใช้สำหรับข้อตกลงฯ ฉบับนี้ และต้องพยายามอย่างเต็มความสามารถด้วยการสื่อสาร สนทนา หรือ และร่วมมือกันในการหาหนทางแก้ไขประเด็นข้อพิพาทต่าง ๆ ให้เป็นที่พอใจร่วมกัน
- 8.2 ข้อบทของพิธีสารอาเซียนเรื่องกลไกการระงับข้อพิพาท ซึ่งจัดทำขึ้นที่กรุงเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จะนำมาใช้ในกรณีเกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับ การตีความ การดำเนินการ และ/หรือ การนำมาใช้ ของข้อบทใด ๆ ภายใต้อัตนตกลงฯ ฉบับนี้ ตามกลไกในข้อบท 8.1

ข้อ 9 การปรับปรุงแก้ไข

- 9.1 ข้อบทของข้อตกลงฯ นี้อาจจะแก้ไขได้ก็เฉพาะที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขที่ตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรโดยรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน
- 9.2 ภายใต้ข้อบท 9.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนใด ๆ อาจจะปรับปรุงแก้ไขรายชื่อหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ในข้อบท 2.7 ได้หากมีความจำเป็น โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอื่น แต่การปรับปรุงแก้ไขใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการแจ้งไปยังประเทศสมาชิกอื่นเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านทางเลขาธิการอาเซียน

ข้อ 10 ข้อบทสุดท้าย

- 10.1 เงื่อนไข และนิยาม และข้อบทอื่น ๆ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) และกรอบความตกลงอาเซียนด้านบริการ (AFAS) จะถูกอ้างอิงและนำมาใช้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดภายใต้ข้อตกลงฯ สำหรับกรณีที่ไม่มีข้อบทกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ
- 10.2 ข้อตกลงฯ จะมีผลใช้บังคับภายใน 6 เดือน หลังจากวันที่ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนาม หากประเทศสมาชิกอาเซียนใดต้องการเลื่อนการดำเนินการตามข้อตกลงฯ ออกไป จะต้องแจ้งเลขาธิการอาเซียนเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 6 เดือนหลังจากวันที่ลงนาม และเลขาธิการอาเซียนจะต้องแจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นทราบ การขอเลื่อนการดำเนินการตามข้อตกลงฯ นั้น จึงจะมีผลบังคับใช้
- 10.3 ประเทศสมาชิกใดที่ได้กระทำตามข้อบท 10.2 ของข้อตกลงฯ จะต้องแจ้งเลขาธิการอาเซียนทราบวันที่ประสงค์จะเริ่มดำเนินการตามข้อตกลงฯ ซึ่งจะต้องเริ่มภายในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 และเลขาธิการอาเซียนจะได้แจ้งประเทศสมาชิกอื่นต่อไป หากประเทศสมาชิกนั้นไม่แจ้งวันที่จะเริ่มดำเนินการตามข้อตกลงฯ ให้เลขาธิการทราบ จะถือว่าผูกพันให้เริ่มดำเนินการตามข้อตกลงฯ ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553
- 10.4 ข้อตกลงฯ จะได้รับการเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะทำหน้าที่ถูกต้องส่งให้แก่แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

เพื่อเป็นพยานในการนี้, ผู้ลงนามข้างใต้ซึ่งได้รับมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของแต่ละประเทศ ได้ลงนามในข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ของอาเซียน

กระทำขึ้น ที่สิงคโปร์ ในวันที่ 25 สิงหาคม 2008 โดยจัดทำเป็นเอกสารฉบับเดียวในภาษาอังกฤษ

กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาบัญชีของอาเซียน

ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services

เรื่องเดิม

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ร่วมลงนามในแถลงการณ์ Bali Concord II ซึ่งได้มีการกำหนดให้จัดทำ ความตกลงยอมรับร่วม (MRA) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักภายในปี 2551 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ/แรงงานเชี่ยวชาญ/ผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี ทั้งนี้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการลงนามข้อตกลงสาขาวิศวกรรม เมื่อปี 2548 ลงนาม MRA สาขาวิชาชีพการพยาบาลเมื่อปี 2549 และลงนาม MRA สาขาสถาปัตยกรรมและกรอบข้อตกลงการยอมรับในคุณสมบัติด้านการสำรวจ เมื่อปี 2550

ล่าสุด อาเซียนได้เจรจาจัดทำ MRA วิชาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ และบริการบัญชี ซึ่งสามารถตกลงกันได้ ในสาระสำคัญแล้ว โดยในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 40 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2551 อาเซียน 9 ประเทศ ยกเว้นไทย ได้ลงนาม MRA วิชาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ และบริการบัญชีแล้ว

การดำเนินการ

การประชุมเจรจาเพื่อจัดทำกรอบ MRA ในสาขาบัญชี ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้แทนจากองค์กรกำกับดูแลวิชาชีพบัญชี อาทิ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยได้เห็นชอบร่างฉบับสุดท้ายของกรอบข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาบัญชีของอาเซียนแล้ว

สาระสำคัญของข้อตกลงฯ

MRA Framework สาขาบัญชีมีหลักการคือ กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่าย โดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับ ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่อง การศึกษา การสอบ ประสิทธิภาพ กระบวนการให้การยอมรับ ระบบข้อมูลเอกสาร ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิ อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแล และออกกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น และการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้ กรอบข้อตกลงได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาบัญชี

ประโยชน์ที่จะได้รับ

แม้ว่า MRA Framework นี้จะยังไม่ใช่ข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาบัญชี แต่เป็นการวางกรอบแนวทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าไปทำงานในวิชาชีพนี้ในอนาคต เมื่อสมาชิกอาเซียนใดมีความพร้อมก็สามารถเข้าร่วมเจรจายอมรับคุณสมบัติของกันและกันได้โดยใช้กรอบข้อตกลงนี้เป็นพื้นฐานในการเจรจา โดยในระหว่างนี้ประเทศอาเซียนที่ยังไม่พร้อมก็สามารถศึกษากรอบข้อตกลงนี้ และใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของตนทั้งในแง่การส่งบุคลากรออกไปและการรับมือกับบุคลากรจากอาเซียนที่จะเข้ามาทำงานในไทย

ASEAN MUTUAL RECOGNITION ARRANGEMENT FRAMEWORK ON ACCOUNTANCY SERVICES

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of South East Asian Nations (hereinafter collectively referred to as "ASEAN" or "ASEAN Member States" or singularly as "ASEAN Member State");

RECOGNISING the objectives of the ASEAN Framework Agreement on Services (AFAS), which are to enhance cooperation in services amongst ASEAN Member States in order to improve the efficiency and competitiveness, diversity, production capacity, and supply and distribution of services of their services suppliers within and outside ASEAN; to eliminate substantially restrictions to trade in services amongst ASEAN Member States; and to liberalise trade in services by expanding the depth and scope of liberalisation beyond those undertaken by ASEAN Member States under the General Agreement on Trade in Services (GATS) with the aim to realising a free trade area in services;

NOTING that Article V of AFAS provides that ASEAN Member States may recognise the education or experience obtained, requirements met, and license or certification granted in other ASEAN Member States, for the purpose of licensing or certification of service suppliers;

NOTING the decision of the Bali Concord II adopted at the Ninth ASEAN Summit held in 2003 calling for completion of Mutual Recognition Arrangements (hereinafter referred to as

"MRAs") for qualifications in major professional services by 2008 to facilitate free movement of professional/skilled labour/talents in ASEAN;

DESIRING to provide a Mutual Recognition Arrangement Framework (hereinafter referred to as "MRA Framework") on Accountancy Services to facilitate the negotiations of MRAs in the Accountancy Services among ASEAN Member States as well as promoting the flow of relevant information and exchanging expertise, experiences and best practices suited to specific needs of each ASEAN Member State;

RECOGNISING the right of each ASEAN Member State to regulate the supply of the Accountancy Services sector within its territory;

NOTING the different levels of development of Accountancy Services among ASEAN Member States;

HAVE AGREED on this MRA Framework to encourage ASEAN Member States who are ready, to enter into bilateral or multilateral negotiations on MRAs on Accountancy Services.

ARTICLE I OBJECTIVES AND PRINCIPLES

- 1.1 This MRA Framework lays down the broad principle and framework for the negotiations of bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services between or among ASEAN Member States.
- 1.2 The objectives of this MRA Framework are:
 - 1.2.1 To facilitate the negotiations of MRAs on Accountancy Services between or among ASEAN Member States by providing a structure towards the conclusion of such MRAs; and

- 1.2.2 To exchange information in order to promote and take into consideration the development of the best practices on standards and qualifications in the accountancy profession.
- 1.3 In achieving the above objectives, ASEAN Member States shall be guided by the following principles:
- 1.3.1 Promoting efficiency and quality of standards of the accountancy profession in ASEAN Member States;
- 1.3.2 Enhancing cooperation in the accountancy profession among ASEAN Member States;
- 1.3.3 Respecting and conforming with the Domestic Regulations of the participating ASEAN Member States without lowering the standards and requirements of the accountancy profession in each ASEAN Member State; and
- 1.3.4 All negotiations between or among ASEAN Member States for the conclusion of bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services shall be based on objectivity, fairness and reciprocity.

ARTICLE II DEFINITIONS AND SCOPE

In this MRA Framework, unless the context otherwise indicates:

- 2.1 **Accountancy Services** refers to the activities covered under Central Product Classification (hereinafter referred to as "CPC") 862 of the Provisional CPC of the United Nations as well as other accountancy related services or services incidental to an Accountancy

Services provider, the inclusion of which shall be mutually agreed between or among the ASEAN Member States negotiating bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services;

- 2.2 **Country of Origin** refers to the ASEAN Member State where the Practising Professional Accountant is registered as a member of and/or licensed to practice accountancy by the National Accountancy Body and/or the Professional Regulatory Authority;
- 2.3 **Criteria/Standards** generally, these two words are used synonymously to mean a specification of conditions required by National Accountancy Body and/or Professional Regulatory Authority to be met by the Practising Professional Accountant;
- 2.4 **Domestic Regulations** refers to laws, by-laws, regulations, rules, orders of respective ASEAN Member States as well as directives, guidelines and standards, relating to Accountancy Services, issued by the respective National Accountancy Body (NAB) and/or Professional Regulatory Authority (PRA);
- 2.5 **Host Country** refers to the ASEAN Member State where a Practising Professional Accountant from another ASEAN Member State applies for recognition to work in;
- 2.6 **National Accountancy Body and/or Professional Regulatory Authority ("NAB and/or PRA")** refers to the designated professional accountancy body or designated government agency in charge of each ASEAN Member State as in Appendix I;
- 2.7 **Practising Professional Accountant ("PPA")** refers to a natural person who is a national of an ASEAN Member State, who is assessed by the NAB and/or PRA as being technically, morally, and legally qualified to

undertake independent professional accountancy practice and is registered as a member of and/or licensed to practice accountancy by the NAB and/or the PRA. ASEAN Member States may adopt different nomenclatures and requirements in referring to PPAs when negotiating their bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services; and

- 2.8 **Recognition** refers to acceptance by an NAB and/or PRA of compliance with its requirements.

ARTICLE III BASIS FOR RECOGNITION

The ASEAN Member States hereby recognise that education, licences, demonstration of competencies and experience may be the principal elements considered in granting mutual recognition.

3.1 Education

The ASEAN Member States agree that a PPA of an ASEAN Member State who seeks recognition in another ASEAN Member State should have met the educational requirements in effect in the Country of Origin. Such individual's educational credentials may be accepted as having satisfied the educational requirements of the Host Country's NAB and/or PRA.

3.2 Licences

Where licences are required from governmental or regulatory bodies other than the NAB and/or PRA of each ASEAN Member State, the ASEAN Member States shall, subject to their Domestic Regulations, use their best endeavours to facilitate the PPA of the other ASEAN Member States to obtain the necessary approval.

3.3 Demonstration of Competencies

The ASEAN Member States recognise the need to require the PPA seeking recognition to demonstrate competencies to assure that the PPA has satisfactory knowledge of the Domestic Regulations of the Host Country.

3.4 Experience

A PPA seeking recognition shall meet the experience requirements specified by the Host Country.

3.5 International Federation of Accountants (IFAC) Standards and Guidelines

ASEAN Member States are encouraged to take into account the standards and guidelines set out by IFAC. The professional competencies and qualifications threshold for the practice of accountancy in ASEAN Member States shall be established, maintained and upheld according to these standards taking into consideration the Domestic Regulations of each ASEAN Member State.

ARTICLE IV DOMESTIC REGULATION

4.1 Domestic Regulations

Any bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services between or among ASEAN Member States shall not prejudice the rights, powers and authority of each ASEAN Member State and its NAB and/or PRA and other regulators of the profession to set and regulate the necessary Domestic Regulations.

4.2 National Accountancy Body and/or Professional Regulatory Authority

The NAB and/or PRA of each ASEAN Member State, where applicable, shall be responsible for the following:

- 4.2.1 Granting recognition to the PPA who applies to work solely or in collaboration with the PPA of the Host Country, subject to Domestic Regulations;
- 4.2.2 Monitoring the professional practice of the PPA granted recognition to practice Accountancy Services in the Host Country;
- 4.2.3 Setting and/or maintaining, where applicable, standards of professional and ethical practice in Accountancy Services; and
- 4.2.4 Exchanging information regarding Domestic Regulations, practices and developments on Accountancy Services in the ASEAN Member States with the view to harmonise the practice in accordance with regional and/or international standards.

ARTICLE V MUTUAL RECOGNITION ARRANGEMENTS

Following the signing of this MRA Framework, ASEAN Member States are encouraged to negotiate and conclude bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services.

- 5.1 Subject to the circumstances of each ASEAN Member State, an MRA may be concluded with the involvement and/or consent of the NAB and/or PRA and the relevant government agencies. A sample MRA is attached at **APPENDIX II**.

- 5.2 ASEAN Member States are encouraged to keep to the spirit of the World Trade Organisation (WTO) Guidelines for Mutual Recognition Agreements or Arrangements in the Accountancy Sector. A copy of the Guidelines is attached at **APPENDIX III**.
- 5.3 ASEAN Member States are urged to keep to the spirit of this MRA Framework when negotiating and concluding bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services.
- 5.4 The provisions of this MRA Framework shall apply to nationals of ASEAN Member States unless otherwise provided for in bilateral or multilateral MRAs on Accountancy Services.

ARTICLE VI AMENDMENTS

- 6.1 The provisions of this MRA Framework may only be amended by written agreement by the Government of all ASEAN Member States.
- 6.2 **APPENDIX I** (List of NAB and/or PRA) may be amended administratively by the ASEAN Secretary-General upon notification by an ASEAN Member State of any change to its NAB and/or PRA. The ASEAN Secretary-General shall thereafter notify the other ASEAN Member States of the change.

ARTICLE VII DISPUTE SETTLEMENT

- 7.1 ASEAN Member States shall at all times endeavour to agree on the interpretation and application of this MRA Framework and shall make every attempt through communication, dialogue, consultation and cooperation

to arrive at a mutually satisfactory resolution of any matter that might affect the implementation of this MRA Framework.

- 7.2 The provisions of the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism, done at Vientiane, Lao PDR on the 29 November 2004, shall apply to disputes concerning the interpretation, implementation, and/or application of any of the provisions under this MRA Framework.

ARTICLE VIII FINAL PROVISIONS

- 8.1 The terms and definitions and other provisions of the GATS and AFAS shall be referred and applied to matters arising under this MRA Framework for which no specific provision has been made under it.
- 8.2 This MRA Framework shall enter into force 3 months after the date of signature by all ASEAN Member States.
- 8.3 This MRA Framework shall be deposited with the ASEAN Secretary-General, who shall promptly furnish a certified copy thereof to each ASEAN Member State.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised by their respective governments, have signed this ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services.

DONE at Singapore, this 25th day of August in the Year Two Thousand and Eight, in a single original copy in the English Language.

For Brunei Darussalam:

LIM JOCK SENG
Second Minister for Foreign Affairs and Trade

For the Kingdom of Cambodia:

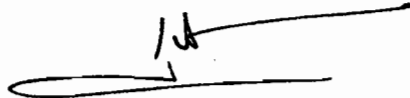
CHAM PRASIDH
Senior Minister and Minister of Commerce

For the Republic of Indonesia:

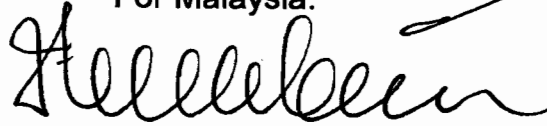
MARI ELKA PANGESTU
Minister of Trade

For Lao People's Democratic Republic:

NAM VIYAKETH
Minister of Industry and Commerce

For Malaysia:

TAN SRI MUHYIDDIN YASSIN
Minister of International Trade and Industry

For Union of Myanmar:

U SOE THA
Minister for National Planning and Economic Development

For the Republic of the Philippines:

PETER B. FAVILA
Secretary of Trade and Industry

For the Republic of Singapore:

LIM HNG KIANG
Minister for Trade and Industry

For Kingdom of Thailand:

For the Socialist Republic of Viet Nam:

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials and a long horizontal stroke extending to the right.

NGUYEN CAM TU
Vice Minister of Industry and Trade